

# La Suda Kruco

*Oficiala Organo de la Australazia Esperanto-Asocio.*

Redakcio-Administracio :  
Box 731F, Elizabeth-str: P.O.,  
Melbourne (Aŭstralio).

Abono (por dek du numeroj) :  
Aŭstralio: 4 ŝilingoj kaj 6 pencoj.  
Ekster Aŭstralio: 5 ŝilingoj

Specimena numero-unu respondkuponon aŭ 30 c. U.E.A. kupono.

Unu numero: 4 pencoj

Anoncoj: Por 3 linioj: 1 ŝilingo.

N-ro 96 (Eighth Year)

Melburno (Melbourne), Australio.

10 junio 1928

## SYDNEY'S NEW HOME.

Visitors to the "Great Harbor City" will now find the Esperanto Society located in large, new premises on the second floor of "Manning Building," 449 Pitt Street.

Having surmounted difficulties that precluded earlier occupation, formal possession was taken at the beginning of May and general satisfaction expressed on the change.

Situated only 3 or 4 minutes' walk from the former meeting place at "Rawson Chambers," the premises are easy of access and easy to find. Acting as beacons to strangers are the "Capitol Theatre" and "Hotel Sydney" between which "Manning Building" lies.

Inside, the rooms are lofty and pleasing to the eye, besides being stimulating to the mind; extraneous noises do not penetrate, and study is thereby encouraged. From 8 until 9 on Thursday evenings five classes of instruction carry on their work with such earnestness that it is almost difficult to assemble them for succeeding lectures or entertainment. May the Good Spirit of the New Building remain ever present!

Attendances have visibly increased, too, being partly assisted by a series of short advertisements in one of the leading newspapers.

The beginning augurs well for the Esperanto movement in Sydney, and it is hoped that this pleasing progress will be sustained.

## A NEW DICTIONARY.

Immediately after the completion of the Esperanto "Bibliografio", publication of which is expected before the Antwerp Congress in August next, the U.E.A. will examine a proposition submitted by the well-known expert, P. E. Stojan, for the publication of an "Internacia Vortaro de Esperanto." The material is already in hand and if the financial side of the publishing problem can be adjusted the work will be rushed through the press as speedily as possible. The plan is that the Vortaro shall contain all roots from the Fundamento, works of Zamenhof, words approved by the Lingva Komitato, the technical words of commerce, industry, sport, science, religion, art and law. The definitions will be in Esperanto. Synonyms and phrases from Zamenhof and later works will be included. In order to decide doubtful points and to include all necessary technical words an international committee of experts will be appointed. As the dictionaries of Boirac and Kabe are now somewhat out of date the new dictionary is urgently needed and will be impatiently awaited.

## "MARTA" IN JAPANESE.

There has appeared in Japanese a translation of the Polish novel by Oreszko, "Marta." The medium employed was the Esperanto translation of Dr. Zamenhof.

## KURSO PER TRADUKADO.

Director, Mr. George Gordon, F.B.E.A.

As hon. secretary of above I advise members and intending members of a change in the method of conducting this work.

The Director will henceforth publish his Esperanto translation and notes of each piece in "La Suda Krucio." Members will receive from me the English typewritten piece and copy of S.K., for which they will kindly send 8d. instead of 1/- as heretofore.

Those wishing to become members should write to me for the June English piece, to be translated and sent to me for forwarding to Mr. Gordon, who will compile his notes on observations made during the reading of the members' work. It is urged that readers of S.K. be not content merely to read the Esperanto version, but rather to strive to become proficient in the art of readily translating English into sound Esperanto.—(Miss B. K. Blyth.)

TRADUKO 1. DE GEORGE  
GORDON, F.B.E.A. (aprilo 1928).

Li estis vojaĝanta kun nekutima malmulto da pakajoj (2), konsistanta (20) el (3) nur la nepraĵ necesajoj por la ekzistado de lia ekspedicio en la negastama sovaĝejo. Ni havos pli da ekipaĵo por transporti, kaj, sekve de tio, ni marŝos iom malrapide. Ni starigos tendaron, kiun de tempo al tempo ni translokos, kaj kiu servos kiel ĉefa kvartiro, al kiu ni povos retiriĝi ĉe okazo de neceso.

Eĉ se nia aĉaro (4) ne trovos postsignojn de la serĉataj esplorantoj, ĝi ne venos returne (5) kun malplenaj manoj, ĉar ni intencas pene serĉi la antikvan urbon, kiun serĉi Fawcett ekiris, kaj se en ia mezuro (6) ni sukcesos, el tio rezultos arĥeologiaj trovaĵoj de grandega intereso por la tuta mondo.

Tro certe estas, ke ni renkontigos kun Indianoj, pri kies moroj kaj kutimoj la sciencistaro posedas nenian scion. La regiono Xingu havas la reputacion, ke en ĝi loĝas multehomaj (19) sovaĝaj gentoj, kiuj generacio post generacio, persiste rezistas la penojn de ĉiuj blankuloj por rilati kun ili. Fawcett posedis propran kapablon por amikiĝi kun primitivaj gentoj, kaj almenaŭ iom eble estas, ke ni trovos lin amike loĝanta (7) inter tiuj jangaluloj.

Nia ekipaĵo enhavos faldeblajn ((4) boatojn el kanaba (4) teksaĵo, malpezajn kaj taŭgajn por navigado (8) sur riveroj, ankaŭ kaŭĉukajn flosojn, kiujn ni povas plenblovi je aĉero por transiri riverojn, kiam naĝi estus danĝere por ni aŭ riske por la pakajo. Ni portos ekbriligeblajn lanternojn (4) por nokta uzado, kontraŭmoskitajn (8) kaj sufiĉon (9) da pafiloj kaj pafaĵoj por ĉasado. Na plej efika gardo kontraŭ malamikaj Indianoj estas memfido, kaj, ĉar mi bone instruos tiun principon al ĉiuj ekspedicianoj, mi ne timas, ke okazos gravaj atakoj. Ni havos la ordinarnajn malpezajn tendo kovraĵojn kaj tendaran ekipaĵon, similan al tiu, kiun mi scias havinda (10) pro mia antaŭa spertado en Suda Ameriko, ankaŭ medikamentan keston, en kiu, krom aliaj drogoj, estos diversaj kontraŭvenenoj por kuraci morderojn de serpentoj. Tiujn kontraŭvenenojn preparis (2) la eminenta Brazilia sciencisto, doktoro Vital Brasil. Ni portos la ordinarnajn nutraĵojn— rizo (11), faboj, maiza faruno (12), kaj precipe per tio (13) ni vivos. Tamen se la daŭro de nia restado en la sovaĝejo superos la kalkulitan tempon, ni devos subteni la vivon per ĉasaĵo kaj fiŝaĵo loka kaptitaj (14).

La ekspedicianoj konsistos el (3) kvar blankuloj kaj ok ĝis dek da "camaradas," tio estas indiĝenaj dungitoj el la proksimaĵo de Cuyabá. Konduki grandan ekspedicion tra tiu regiono estas tre malfacila entrepreno, kaj la malnova diro "Ju pli multe, des pli gaje" ne estas vera en tia okazo. La malo ja por ni estas vera, kaj ni devas estis firmaj pri tio, ke "Ju pli malmulte, des pli bone" (15).

Sĉ ĉio bone iros, la ekspedicio verŝajne forestos de Nov-Jorko nur ok monatojn, kaj, ĉio konsiderate (16), estos sufiĉega (17) eblo por aventurado kaj eltrovado en la daŭro de (18) tiom da tempo.

## Fino.

Notaro 1. Referencoj en la notaroj al lokoj en verkoj ĉiam estos al ĉapitroj kaj frazo de "Konkordanco de Ekzercaro," al pago kaj linio de ĉiuj aliaj verkoj de do. Zamenhof kaj al ĉapitro kaj strofo de libroj de la plena Biblio, krom se mi nomas alian aŭtoron. Oni notu la jenajn mallongigojn: Ekz. (Konkordanco de Ekzercaro de do. Zamenhof) L. R. (Lingvaj Respondoj de do. Zamenhof, plena

kolekto), F. K. (Fundamenta Krestomatio) Cox Grammar and Commentary de Cox) Verax (Scienca Vortaro de Verax), Mill. Esperanto-English Dictionary de Millidge), O.K.L. (Oficiala Klasika Libro, entenanta ĉiujn oficialigitajn vortojn kun tradukoj en la Angla, Franca, kaj Germana, lingvoj, Kab. (Vortaro de Esperanto de Kabe).

Ordinare se gramatika punkto estas sufiĉe klarigita en Cox, ne estos plua klarigo de ĝi en notaro, sed nur atentigo al la paragrafo en Cox. 2. Komparu: EKZ.35/12, F.K.13/30—3. Komparu EKZ.12/12, 34/8. F.K.3/14, 13/7.—4. Oni sin turnu al Mill. por vidi la diferencon en signifo de la vortoj en la sekvantaj duoj: partio, anaro; kabano, kanvaso; lampo, lanterno; foldi, faldi. — 5. Iuj verkistoj skribas "returnen," sed tio ne estas necesa, ĉar la radiko mem enhavas la ideon de almovo. Zam. skribas "returne." Vidu F.K.63/13, 145/6, Gen.43/12, Bat 55/7— 6. Komp "en kia mezuro oni devas lin timi." Rev. 36/5— 7. Predikata participo. "trovos lin loĝanta" estas samsignifa kiel "trovos lin esti loĝanta" kaj "trovos, ke li loĝas" Cox 107b—8. La vorto ne estas en O.K.L. Troviĝas en Kab. Verax. 9. aŭ "sufiĉe da." Komp: "multe (aŭ multo) da." Ekz 32/11, F.K.12/1— 10. Predikata Adjektivo. Oni subkomprenas "esti" antaŭ "havi" Cox 107b. 11. Oni povas uzi akuzativon anstataŭ nominativon. Uzante nominativon oni subkomprenas "kiuj estas" aŭ "tio estas" post nutraĵojn. En similaj frazoj Zam. uzas jen nominativon jen akuzativon, kiel en Gen. xxll, 2, 3, 9, 20, 21 (Originala eldono)— 12. Mi pensas, ke la aŭtoro uzas "farina en tiu senco"— 13. "Tio" estas uzata ne nur por la unu nombro sed ankaŭ por la multenombro. L.R. pĝ. 55— 14. Ne uzu "obten." Ĝi ne estas en O.K.L. kaj estas tre malofta Zam. ofte uzas "preni" kiel en "Ĝi ne povis preni (get obtain procure) tagmanĝojn el la restoracio." Kie vi prenis" (where did you get aŭ obtain?) Mart. 70/18, 175/10.— 15. aŭ "ju malpli multe, des pli bone."— 16. "Ĉio konsiderate" estas nur parenteza esprimo, kiel ankaŭ estas "ĉio dirate," "malkaŝe dirate," "ne parolante jam" kaj similaj esprimoj ĉe F.K. 156/24, 157/17, 267/30, Mart. 115/9, Bat. 25/23. Oni ne konsideru ilin erara uzo de adverba participo, sed Esperanta idiotismo. — 17. aŭ "abunda."— 18. aŭ "eltrovado dum."— 19. Mi

opinias, aŭtoro ne uzas "stronghold" en la senco de fortikaĵo. — 20. Participa Adjektivo estas multe uzata post substantivo anstataŭ "kiu" aŭ "kio" sekvata de verbtempo. Ĉi tie "konsistanta" estas samsignifa kiel "kiu konsistis." Vidu ekzemplojn ĉe F.K. 32/9, 36/30, 38/4, 48/5, 49/3, 57/24, 117/5, 128/11.— 21. Kunmetitaj Tempoj (Compound Tenses). Ofte okazas, ke lernantoj, trastudinte "Ekzercaron" de do. Zamenhof, ne plene komprenas ekzercon 24, kiu troviĝas kiel No. 24 en "Konkordanco de Ekzercaro," sur paĝo 6 de F.K., kiel No. 8 en "Cox," kiel No. 24 en "The Esperanto Guide (Hyde)," kiel No. 18 en "Esperanto for the English (Franks)." Tio estas bedaŭrinda, ĉar per tiu ekzerco oni lernas la kunmetitajn tempojn de la aktiva formo de la verbo kaj kiel lerte anstataŭigi ilin per simplaj tempoj. Estas bonstila kaj konsilinde eviti kaj tiel anstataŭigi ilin, kiam oni oportune povas. Simpla verbtempo konsistas el unu vorto (kantas); kunmetita tempo konsistas el simpla tempo de la helpa verbo "esti" kunmetita kun participo (estas kantanta). Oni ofte povas eviti la uzon de kunmetita tempo per helpo de adverbo, ekzemple, anstataŭ "Li estas diranta al mi la veron" oni povas preferinde diri "Nun li diras al mi la veron" kiel en la unua frazo de la ekzerco. En la kvara frazo "li jam antaŭe diris" kaj "li estis dirinta" estas samsignifaj kaj estas tradukeblaj per "he had told." En la sesa frazo "li jam antaŭe diros" kaj "li estos dirinta" estas samsignifaj (he will have told). Frazo 8 en ambaŭ formoj signifas "I should not have made the mistake if he had told me the truth." (Rilate al frazoj 7 kaj 8 vidu klarigon pri la kondiĉa modo ĉe Cox 190-193 aŭ en ĉiu lernlibro). En la deka frazo "diru al mi antaŭe . . ." kaj "estu dirinta al mi . . ." estas ĝuste samsignifaj kaj tradukeblaj kvazaŭ la frazo estus "Antaŭ ol la patro venos, diru al mi la veron (aŭ estu dirinta al mi la veron). Ambaŭ formoj de frazo 12 estas tradukeblaj per "I want to have spoken the truth." Oni devas scii la ekzercon parkere, por ke oni senhezite imitu la esprimojn en parolado aŭ skribado. Estas tre grave, ke oni enmemorigu formojn, kiuj estas strangaj al Angloj. La eksterkrampaj formoj estas plej ofte preferindaj, sed oni devas uzi kunmetitan tempon

en okazo, kiam simpla tempo ne estus klara, aŭ estus konfuza. Cox 222, 224.

En la pasiva formo de la verbo ĉiuj tempoj estas kunmetitaj, tial kiam oni oportune povas tion fari, oni tiel konstruu frazon por ebligi la uzon de la aktiva formo prefere ol uzi la pasivan formon, ekz: anstataŭ "Mi havas la medikamenton, kiu estis preparita de doktoro Brasil" estas pli bonstila diri: Mi havas la medikamenton, kiun preparis doktoro Brasil.

#### RE SUDA KRUCO P. 71.

The statement about "Vipuro" which you quote is widely copied: but the full statement of Dr. Zamenhof is as follows:—

"Kara Sinjoro:

La historion de la vorto "vipuro" mi nun jam bone ne memoras. Sed ĉar en la lastaj eldonoj de la Universala Vortaro troviĝis ne "vipero," sed "vipuro," tial mi tiun formon akceptis en la "Fundamento."

Bedaŭrinde, kiam mi legis kelkajn vortarojn (eble pro simpla preseraro) havas du formojn kaj tial mi lasis la vorton "vipero"; tiamaniere la esperantistoj, kiuj uzas tiujn vortarojn, uzas ankaŭ (sed sen ia speciala intenco) la formon kun "e."

Sed ĉar en la "Fundamento" troviĝas la formo kun "u" tial estus dezirinde, ke ĉiuj aŭtoroj de vortaroj korektu en siaj verkoj tiun formon konforme al la "Fundamento."

Via

L. ZAMENHOF."

shows that the form is "vipuro," which you will find in all Z's works, in the Oficiala Klasika Libro, in Wŭster Oficiala Libro, in La Biblio, etc., and Z' has asked all Esperanto lexicographers to correct future editions of their works accordingly.

Sincerely yours,

M. C. BUTLER.

#### GAZETOJ RICEVITAJ.

Argentina Esperantisto, 20-21; Austria Esperantisto, 3; Amerika Esperantisto, 4, 5; Arbeiter-Esperantisten, 4; Belga Esperantisto, 2; Bulteno de la Antverpena E. Komitato, 2; Bulteno de Internacia Scienca Asocio E. 10; Bulteno de Esperanta Preso-Agentejo, 11; Bulteno de Ĉeĥoslovakio E. Preso, 2; Germana Esperanto, 4; Heroldo de Esperanto, 11, 12, 13, 14; Itala Esperanta Revuo, 3; International Language, April; La Revuo Orienta, 4; La Progreso, 10, 1, 2, 3; Pacifika Espero, 33, 34; Svenska-Tidningen, La Espero, 3.

#### AN INCIDENT FROM "LA FARAONO."

##### "The Canal of the Field-laborer."

(A chance meeting with two sacred scarabs forces the superstitious army of the Crown Prince off the highway into the valley banking the road. Here, however, they meet a further obstacle to their progress.)

For half an hour the detachment had marched along the winding defile with its bare, abrupt declivities, when the advance guard again halted. At this point there appeared another valley, running transversely, in the midst of which had been dug a fairly wide canal. The messenger who had been sent to the minister with the news of this hindrance had now returned with an order to straightway fill it in with earth. At this, some hundred Greek soldiers with pickaxe and spade were set to work without ado. Some broke up the huge stones, while others threw the pieces into the waterway, covering them with masses of sand.

Suddenly from out the valley emerged a man bearing a pointed axe formed in the shape of a stork's neck and head. He was an Egyptian rustic, of advanced age, and wearing no clothes. For a moment he stared in amazement at the activity of the soldiers, and then, with a cry, leapt among them.

"What do ye, idolators? That is a canal!"

"Who art thou, that findest courage to insult the soldiers of his highness?" demanded of him Eunana, who had just come up.

"I see that thou art an Egyptian of high rank," answered the laborer, "and so I will tell you that the canal is the property of one having great authority, for he is the seneschal of the scribe of him who bears the fan for his excellency the nomarch of Memphis. Take care then, lest through this disaster befall thee!"

The tone of the man's voice astonished the Greeks, although they did not understand his words.

"Ye still are working at it!," observed feverishly the laborer, in growing terror, and with the cry, "Woe to you, dogs!" he rushed with raised axe at one of the soldiers. But the Greek so attacked wrenched the weapon from the Egyptian's hand, and struck him in the teeth with

such force that blood started from his lips. He then turned again to his work.

Half-stunned by the blow, the rustic lost courage, and his voice took on a note of supplication: "Sir, day and night for ten years, even on the days of the feasts have I dug this canal with mine own hands! For my master promised that should I succeed in bringing water to this vale he would make me husbandman of it: he would give me a fifth of its harvest and would grant me freedom . . . hear ye that? Freedom to me and my three children! O gods!"

He raised his hands to the sky and again turned to Eunana:—"These do not understand me . . . these bearded ones from overseas, offspring of dogs, brethren of Phoenicians and Hebrews! But thou, master, thou wilt surely hear my cry . . . For ten years, when others have gone to the market-place, to the dancing, to the holy processions, I have stolen down into this inhospitable valley. I did not go to the tomb of my mother—nay, rather I dug; I forgot the dead in order to give to my children and me freedom and a piece of earth for at least one day before death should claim me . . . O gods, be ye my witnesses how often night hath surprised me at labor here. How often I have heard in this vale the whine of hyenas and seen through the darkness the green eyes of wolves! But I fled not, for whither could I flee, when on every footpath terror lurked for me, and in this channel of my digging liberty held my ankles fast? . . . At times there, behind that gap in the wall would stalk towards me the lion, Pharaoh of all beasts! I have fallen on my knees, and, believe me, have cried to the lord of the wilderness, 'Oh, that thou wouldst make an end of me, for I am only a slave!' But the raiding lion disdained to take my life, the wolf avoided me, even the lurking bat spared my unhappy head, and thou, an Egyptian . . ."

The laborer stopped short, for he had noticed the retinue of the minister, Herhor, drawing near. The fan informed him that Herhor was of high rank; and the panther skin, that he was of the priesthood. He therefore ran towards him, fell down on his knees and pressed his forehead to the sand.

"What hast thou to say to me, man?" asked the minister.

"Light of the sun, hear me!" cried the laborer. "May no groan be heard in thy dwelling; may sorrow never pass thy way; may nothing hinder the execution of thy will; may the flood not bear thee away after thou hast embarked on thy last journey to cross the Nile!"

"I have asked thee thy plaint," repeated the minister.

"O magnanimous lord," went on the laborer, "the guide without caprice, thou hast vanquished untruth, and brought truth into being; thou who art the father of the sorrowing one, the husband of the widow, the clothing of the orphan, permit me to publish abroad thy name as the law of the land . . . Permit these lips to utter thy name . . . hearken to me and do justice, noblest of the noble!"

"He desires that we leave the canal untouched," Eunana.

Herhor raised his shoulders and set out for the waterway, across which a plank had been laid. But the despairing Egyptian seized him by the feet.

"Away with this thing!" thundered the minister, recoiling from the peasant's clasp as if from the bite of an adder.

Penteur the scribe turned away his head; his gaunt face was ashen grey. Eunana, however, seized the rustic by the back of the neck, but, finding it impossible to tear him away from the feet of the minister called on the soldiers to help. Herhor was soon freed, whereupon he crossed the

## HAROLD PUDNEY

## Specialisto pri Fontanplumoj

Se vi havas kriplan fontanplumon, kiu malhelpas vian skribadon portu ĝin al li, kaj li malkare rebonigos ĝin. Aŭ ĉu vi deziras fontanplumon POR VI MEM AŬ POR VIA AMIKO? Li havas multajn el ĉiu speco, je prezo facila por via monujo. Li speciale prizorgas mendojn per posto. Memorata adreson

7 EQUITABLE PLACE, MELBOURNE.

canal, while the soldiers half carried the struggling laborer to the rear of the detachment. There they struck him several dozen blows with the fist; then the under-officers ready armed with canes further inflicted some dozen slashes, after which they cast him on one side by the entrance to the valley.

Beaten, bleeding, and terrified, the poor wretch sat a short space on the sand, stupidly rubbed his eyes and then suddenly jumping to his feet began to run in the direction of the highway, wailing aloud:—"May the earth swallow me up! Cursed be the day in which first I saw the light and the night in which it was said 'A man is born.' In the mantle of justice there is found not one small piece for the slave. The gods look not upon such a creature, who has hands only for labor, mouth only for wailing, and a back only for the scourge. O Death, grant that my body be reduced to cinders, so that, on the fields of Osiris, I be not born again a slave!"

Note.—The babble of the rustic is authentic. The tormented wretch is later found hanging from a branch, having died by his own hand.

Trans. from the 2nd Chapter of the 1st Vol. of "La Faraono" de Kabe. Robo.)

### RADIO-KONCERTO EN BRISBANO

La regna radio-stacio de Kvinslando 4QG allasis al ni duonhoron en vendredo 4 majo por miniatura koncerto. La tempo estis tre favora: de la 8-a vespere ĝis la 9:30.

La anoj de la Brisbana Societo prezentis muzikan programon, kaj ankaŭ utiligis la okazon por propagando. Oni ludis kvazaŭ-komedion; Esperantisto renkontas amikon, kiu ne estas Esperantisto, kaj konvinkas lin veni al kunveno de la societo. Dumvoje, kaj inter la numeroj de la programo, li informas lin pri la valoregaj kvalitoj de Esperanto, montras al li ĝian belecon ĉe la kantado, ĝian harmoniecon ĉe la deklamado, kaj la similecon de diversaj vortoj al Anglaj vortoj. La amiko sindone lasas sin plene konvinkiĝi.

Tiu trafa metodo, elpensita de sinjoro Kidd, permesis samtempe propagandon kaj muzikan plezuron, kaj lasis okazon por iom da klarigo pri la kantoj kaj deklamoj. Per tio oni kredeble instigis la scivolon de inteligentaj aŭskultantoj.

La programo estis preskaŭ sama, kiel tiu de la ordinara koncerto en

la "Hall of the Muses," pri kiu aperis raporto en la lasta numero de "La Suda Kruco." La radio-koncerto estis aŭdata de diversaj samideanoj en la aliaj ŝtatoj.

### KRONIKO.

SYDNEY, N.S.W. — Post longa atendado La Sydney Esperanto Societo transloĝiĝis kune kun la W.E. A. (Laborista Edukada Asocio) al la novaj kluboj en "Manning Building." La ĝusta adreso troviĝas en la grupadresaro sur la lasta paĝo. La novaj ĉambroj estas pli grandaj kaj pli taŭgaj ol la antaŭaj, kaj la Societo estas feliĉa je la akiro.

Pro malkano, s-ro Healy ne povis fari sian laŭprograman paroladon pri "Newspaper Production." En alia vespero s-ro Olssen donis tre interesan paroladon pri sia hejmlando, Svedujo. Laŭ nia kutimo, la parolado, kiu estis en Esperanta lingvo, estis tradukita anglan. Eble la ĉefa, sed tute ne la sola, interesajo de la parolado, estis la pliparolo pri la fama fenomeno, la Nordaj Lumoj.

En la vespero de la 17a s-ro V. Rutland proponis, ke la Sydney Esperanto Societo kunigu kun la Laborista Edukada Asocio. Post iom da diskuto, la protokolo estis akceptita tutanime.

La dancada je la 31a estis, laŭkutime tre ĝinda.

BRISBANO (Kvinslando). — La nova monata revuo "The Muses' Magazine" (Revuo de la Muzoj: "Revuo de la muzika, arta, literatura kaj intelekta vivo de Kvinslando") jam prenis Esperanton sub sian flugilon; la nomo de nia grupo aperas sur la kovrilo, kaj la maja numero havas raporton pri koncerto de la societo, kune kun teksto de "Ho, Mia Kor." Ni esperas per tio penetri en rondojn, kie Esperanto estas ankoraŭ malmulte konata.

La societanoj havis kampanon ekskurson en dimanĉo 20 majo, al Monto Gravatt. Malgraŭ pluvo ka, minacoj de pluvo ili havis agrablan feston.

Pri nia radio-koncerto vidu la apartan raporton.

MONT ALBERT, Vic. — Miss Sinotte conducts a group which meets weekly at the residence of Madame Tarczynski, Rostrevor Parade.

MELBURN, Viktorio. — Okazis en aprilo, en la ĉambroj de la Societo, la unua vespera festo, kaj sufiĉe granda amaso de anoj kaj geamikoj

ĉeestis, por ĝui la dancadon kaj aliajn programerojn. Krom la dancado kaj speciala "Monte Carlo" danco, okazis konkurso ludo, kiu igis multe da gajeco inter la ĉeestantoj. Ankaŭ aŭdiĝis belela kanto "Hushen" en la Esperanta lingvo, de fino. Naomi Byatt kaj duvoĉa kanto "Rozoj de Picardy" de finoj. Virginia Cox kaj Naomi Byatt. En alia vespero s-ro Ballard donis instruon lecionon pri malfacilaĵoj en la Esperanta lingvo, precipe la uzado de la vortoj "de" "da" kaj "ne" k.t.p.

Ĉe la kunveno de 4a majo, s-ro. kaj f-ino Byatt diris adiaŭ al la anoj. Ili jam forvojaĝis al Perth, portante la bondeziron de ĉiuj la anoj. Alia grupo gajnos tion, kion ni perdis — du tre entusiasmaj esperantistoj.

AUCKLAND, Nov-zelando. — Dum pasintaj semajnoj ni adiaŭis tri el niaj tre agemaj samurbanoj: en la fino de aprilo, ges-roj Ravelich translokiĝis al Wellington; kaj s-ino J. L. King kaj s-ro J. M. Vujcich forlasis je 8a kaj 11a majo, respektive, s-ino King vojaĝante orienten al Anglujo kaj la Antwerpa Kongreso: s-ro Vujcich irante okcidenten al Eŭropo. Al ges-roj Ravelich en ilia nova medio nian bondeziron; al la vojaĝantoj bonvojaĝon kaj, ni ĉiu esperas, fruan revenon.

HAMILTON, N.Z. — Kurso konsistanta el 25 anoj gvidata de s-roj J. A. Brailsford kaj C. J. Adcock, Del. de U.E.A., fondiĝis. La efiko de la laboro de tia granda klaso sendube estos vasta kaj facile videbla. Pluaj kronikoj el tiu ĉi loko sekvos.

WELLINGTON, N.Z. — La loka klubo daŭras regule kunveni ĉiumarde. Bedaŭrinde, pro necerta sano, nia prezidanto estimata, s-ro W. L. Edmanson, nevoleme estis devigita rezigni sian oficon, kiun aŭtomate s-ro L. E. Dust ricevis. Per voĉdonado la klubanoj elektis s-ron E. C. Jack kie. vic-prezidanton. Dum pasintaj tri monatoj konstantan kunvenojn la klubo ne havis, sed fine tiu problemo estas solvita. Estis aranĝite ke la klubo uzos grandan klasĉambron de la Publika Lernejo "Clyde Quay" kiel klubejon. Tiu ĉi aranĝo estas tute kontenta, precipe en tio, ke la lupago estas malkara kaj ke verŝajne klaso estos starigita inter la geknaboj de la lernejo.

Je la 26a aprilo, klubanoj kore bonvenigis ges-rojn Ravelich kiuj alvenis el Aŭcklando,

## PACIFIC RELATIONS.

Organisations aiming at more peaceful relations between nations have increased enormously since the disastrous European War, each one allotting to itself a definite object to impress upon the public.

Though relatively little known, but of great service, is the "Institute of Pacific Relations" whose headquarters are in Honolulu. Taking in all nations bordering the Pacific Ocean, the Institute operates over a huge expanse and has to date achieved remarkable results. Government support in investigating problems is frequently accorded, and bi-annual conferences are attended by representatives virtually acting officially.

Towards the close of last year, the General Secretary of the Institute, Mr. J. Merle Davis, accepted an invitation by the League of Nations to engage at first hand in a protracted study of its organisation at Geneva.

Hearing of this visit, Mr. F. T. Simon, President of the Sydney Esperanto Society (who is also a member of the Institute of Pacific Relations) cabled Mr. Davis asking him to make inquiries concerning Esperanto. A reply has now come to hand from Vancouver, B.C., which states in part:—

"I called on Dr. Privat at his home . . . who told me much of interest and importance of the growing use of Esperanto in international conferences. I feel that this is a matter which our Institute of Pacific Relations should watch very carefully. It is as yet premature for us to consider using Esperanto in our own conferences; however in my judgment the question at our next biannual meeting, which will be held in Tokyo in the summer of 1929. In meeting in an Oriental country our Institute is faced with the necessity of a bilingual conference, and this fact throws a new light upon the whole question."

Information regarding the rapid progress of Esperanto in Japan is on its way to Mr. Davis, and this may cause direct inquiries to be made with a view to presenting the material gathered to a special committee at the conference in November, 1929.

## S-RO EDMUNDO ZSCHEILE.

Agado en Nov-zelando.

ZNE

Kiel estis kronikita en tiuj ĉi kolonoj de la maja eldono, la germana Esperantisto, Edmundo Zscheile, aktoro kaj poeto, kiu piediras tra la mondo, alvenis ĉe Aucklando je 27a februaro. La Aucklanda Societo bonvenigis lin, kaj lia vizito estis taŭga okazo por vasta propagando de Esperanto, s-ro Zscheile, kiu forlasis Leipzic'n en la jara 1923a, bone kunlaboris kun lokaj samideanoj. Dankon al la energia laboro de la prezidanto de la tiea societo, s-ro J. S. Russell, la vizito estis granda sukceso el ĉiu vidpunkto. Dum la restado ĉe Aucklando, s-ro Zscheile estis prezentita al la urbestro kaj aliaj bone konataj urbanoj, ĉiufoje menciante la uzon kaj per tio la helpon li ricevis survoje per Esperanto. La prezidanto veturigis lin aŭtomobile tra la urbejo, kaj ĉie propagandis la lingvon.

Ekskurso al Rotorua, la regiono de varmegaj lagoj kaj gejseroj, estis aranĝita por s-ro Scheile, rilate al kio la gazeto "La Suno" provizis senkoston sidlokon en sia aŭtomobilo ĝis Hamilton kaj N.Z. Turista Ko. same donis de Hamilton ĝis Rotorua, kie Maoria gvidisto kondukis la sinjoron tra la mirindaĵoj de la mondfama loko.

Post reveno al Aucklando, pluaj sukcesaj kunvenoj estis aranĝitaj. Dum la 8a majo, per la vaporŝipo "Niagara," s-ro Zscheile forlasis Nov-zelandon por atingi Anglujojn tra Ameriko. Sinjorino King, Aucklandano, vojaĝante al la Antwerpa Kongreso akompanis lin surŝipe. Ĉiuj el ni deziras al s-ro Zscheile sukcesan plenumon de lia aventura kaj giganta entrepreno, samtempe esperantaj ke ni aŭdos ke la lingvo internacia, kiun li uzas kaj propagandis, ricevos aldonan fortecon per la mondvojaĝo.

## AL NIAJ SUBTENANTOJ.

Por ŝpari la poŝtelspezojn ni kvitan-cas la ricevon de donacoj kaj abonoj jene:—(la daton post la nomo kaj sumo montras al kiu dato la abono estas pagata) E. B. Carrick, 4/6, marto '29; J. G. Robert, 5/-, aprilo '28; L. M. Glynn, 10/-, aŭg. '28; J. A. Hodges, 5/-, junio '29; E. M. James, 10/-, feb. '30; Australasia Esperanto Asocio, Viktoria, sekcio, £3 13/6, donaco.

**Brisbana Esperanto-Societo** kunvenas la 2-an kaj 4-an mardojn de ĉiu monato en salono de State Service Union, 3-a etaĝo, King House, Queen-str.. Prezidanto: Maŭrice Hyde, F.B.E.A. Viceprezidantoj: Fraŭlino R. MacPherson, Klement Kidd. Sekretariino: Fraŭlino E. B. Carrick, Office of, Supt. of Telegraphs, G.P.O., Brisbane (Kvinslando-Queensland).

**Melburna Esperanto-Societo**, Prezidanto, s-ro N. Grant; sekretariino f-ino V. Cox. Poŝta adreso, Box 731F, Elizabeth-str. P.O., Melbourne. Kunveno: Public Benefit Bootery Building, 5th Floor, 323-325 Bourke St., Melbourne. Vendrede vespere, je la oka horo.

**Sydney Esperanto Society.** Kunvenas ĉiun jaŭdon de 8-10 p.m. Ĉe dua etaĝo, "Manning Building," 449 Pitt Street, Sydney. Kontraŭ "Hotel Sydney" kaj apud la ĉefstacidomo. Prezidanto: s-ro F. T. Simon; Sekretario: s-ro Leslie E. Pfahl, 174 Burwood Road, Burwood.

**WELLINGTON ESPERANTO CLUB**—Meets every Tuesday, 8 p.m., in the Y.M.C.A., Willis St., Wellington. Visitors always welcome. President: S-ro W. L. Edmanson, F.B.E.A.; Secretary, S-ro Bertram Potts, F.B.E.A., 34 Argentine Avenue, Miramar, Wellington, N.Z.

*Cole's Book Arcade, Melbourne.*

TWO MILLION BOOKS AND PIECES OF MUSIC.

— Send for —

"THE RAINBOW," Cole's Monthly About Books.

FREE TO YOU.

Printed for the Proprietors, The Australasian Esperanto Association, 323-325 Bourke Street, Melbourne, by McLean Publishing Co., Oakland.